

300 LAKES RALLY 2011 LASF stebėtojo komentarai:

Malonu pažymėti, kad organizuojant 2011 metų „300 lakes rally“ organizatorius atsižvelgė į visus 2010 metais LASF stebėtojo pažymėtas pastabas.

Kaip ir praėjusiais metais šio renginio reklamai organizatorius skyrė didelį dėmesį, buvo naudojama vizualinė reklama Zarasų mieste, Lietuvos televizijoje, bei transliuojama per komercinę radijo stotį „RC“. Taip pat ralio metu per „RC“ buvo vykdomos tiesioginės transliacijos iš greičio ruožų bei papildomai klausytojams buvo pranešami lenktynininkų rezultatai po greičio ruožų. Taip pat buvo išleistas ralio žurnalas kuriame žiūrovams buvo suteikta išsami informacija apie ralį bei greičio ruožus ir kaip į juos patekti. Turiu pažymėti, kad visa informacija buvo lengvai suprantama, to sekoje neteko matyti daug klaidžiojančių žiūrovų, kaip praėjusiais metais. Neteko pastebėti nemokamo „ralio žurnalo“ kuris manau pagausintų žiūrovų gretas, bei suteiktų didesnę reklamos auditoriją. Manau, kad nemokamas ralio žurnalas yra būtinas. Taip pat buvo vykdoma tiesioginė ralio finišo, apdovanojimų bei koncerto transliacija per Lietuvos televizijos kanalą LTV. Manau, kad reklaminė renginio kampanija buvo suorganizuota tikrai aukštame lygyje ir pritraukė tikrai daug žiūrovų, galima įvertinti aukščiausiu balu.

Organizatorius LASF ralio stebėtojui nesuteikė priemonių stebėti susipažinimo su trasa proceso bei TEST GR, bet iš surinktos informacijos, galima konstatuoti, kad susipažinimas praėjo sklandžiai be didesnių pažeidimų, ekipažai buvo stebimi nuotoliniu būdu naudojant GPS daviklių sistemą kuri įvedė daug drausmės susipažinimo metu. Kai kuriuos ekipažus klaidino susipažinimo kortelė pagal savo struktūrą leidusi susipažinti su GR tris, o ne du kartus kaip numatyta papildomuose nuostatuose. Kaip paaiškino organizatorius, kad tai buvo spaudos klaida. TEST GR taip pat jokių priekaištų iš dalyvių nesulaukė.

Organizatorius LASF stebėtojui paruošė išsamų ralio dokumentų paketą, bet jame nebuvo mokamo RALIO ŽURNALO. Ralio dienomis (rugpjūčio 13 -14 d.d.) LASF stebėtojui buvo sudarytos tikrai geros stebėjimo sąlygos, buvo skirtas automobilis su vairuotoju atitinkantis visus reikalavimus.

Taip pat reikia padėkoti organizatoriui kuris stebėti šio ralio pakvietė FIA stebėtoją Ludo Peeters, kuris pasidalino ilgametę ralio stebėjimo patirtimi ir suteikė nemažai patarimų organizatoriui bei LASF ralio stebėtojui į ką reiktų atkreipti dėmesį ir ko reiktų vengti arba nedaryti organizuojant ralį.

Jau prieš varžybas išryškėjo viena iš didžiausių problemų dėl „0“ ekipažų. Ralio dienos jų liko tik du, o pirmos dienos pabaigos nepasiekė nei vienas. Situacija susidariusi GR5 kai vienintelis „0“ GR viduryje prakirto priekinį ratą ir sustojo šalikėlėje, tai pusė likusio GR žiūrovai netikėtai sulaukė varžybų lyderio. Tai buvo vienas iš pagrindinių varžybų vadovo galvos skausmų, dėl šios priežasties antrą ralio dieną reikėjo nuimti GR 10, nes neatvyko „0“ ekipažas. Tai pavojinga situacija užtikrinant saugumą varžybų metu. „0“ ekipažai turi būti !

Varžybų oficialus startas tinkamoje vietoje, bet siūlau skirti daugiau erdvės atvykusiems žiūrovams palydėti savo lenktynininkų į trasas.

Taip pat lenktynininkams reikia skirti daugiau laiko nuo starto pakilos nuvykti iki pirmojo GR, kad nebūtų bereikalingo skubėjimo ir streso.

Serviso zona:

Tinkama vieta, yra kur plėstis, viena iš pagrindinių SZ problemų – tai aptarnaujančių automobilių judėjimo krypties nebuvimas. Visų varžybų metu, teko stebėti vieną pasikartojantį vaizdą, kai įvažiuojantiems į SZ lenktynininkams trukdo kažkodėl būtent tuo metu išvažiuojantys iš SZ Charly pica, VIP, PRESS bei SEVICE leidimus turintys automobiliai. Visiškai be jokio supratimo, kad jie trukdo ir užstoja lenktynininkams įvažiavimą į SZ savo laiku.

SZ labai trūko saugos darbuotojų, kurie saugotų ir prižiūrėtų judėjimo tvarką. O įvažiavimas ir išvažiavimas į oficialių asmenų stovėjimo aikštelę išvis nebuvo saugomas, tik užrištas juosta kurią reikėjo patiems atsirišti ir užsirišti, kad galėtum papulti į stovėjimo aikštelę arba išvažiuoti iš jos. Kuro užpylimo vieta buvo tinkama, bet menkai saugoma nuo žiūrovų bei gaisro atveju, vargu ar užtektų gesintuvų kurie buvo toje zonoje. Darant kuro užpylimo zoną mieste prie gyvenamų namų ir didelio kiekio žiūrovų reiktų numatyti gaisrininkų postą.

Saugos planas – „revoliucinis“ net nežinau kaip jis buvo priimtas. Pats „saugos planas“ paruoštas tvarkingai išsamiai, bet su saugumu menkai susijęs vien dėl saugos darbuotojų kiekio. Tas kiekis saugos darbuotojų kuris buvo numatytas – buvo katastrofiškai menkas. Tik kažkokių laimingų sutapimų dėka nebuvo nelaimingų atsitikimų susijusių su žiūrovais. Tas buvo pažymėta ir visų ralyje dirbusių struktūrų. Jau nekalbant apie tą automobilį kuris blaškėsi po trasą ir iš siaubo dar nuvažiavo prieš eismą. Jeigu toje vietoje būtų nors vienas atsakingas saugos darbuotojas, tokio incidento galima buvo lengvai išvengti, ramiai be keiksmažodžių išaiškinus paklydėliui kur jis papuolė ir ką tokiu atveju reikia daryti. Su sauga ir apsauga buvo visiškai liūdna.

Manau, kad didelė problema su ralyje dirbusių saugos darbuotojų bei policininkų informavimu ką jie turi veikti savo postuose. PVZ GR 5 neprisiprašiau nei vieno saugos darbuotojo, kad atlaisvintų evakuacinį kelią nuo automobilių ir patrauktų žiūrovus nuo trasos už juostų. Visą šį darbą atlikome su FIA stebėtoju, bei vos ne vos įkalbėja kažkokį mistinį policijos rėmėją kuris buvo su karininko uniforma ir liemene, tik po laiko pamiškėje pamačiau vieną šį procesą stebinti saugos firmos atstovą.

Daugelis kelio knygos nurodytų evakuacinių kelių buvo užstatyti žiūrovų automobiliais ir visiškai nepravažiuojami, o į tai jokio dėmesio nekreipė saugos darbuotojai. Tik po stebėtojų išaiškinimų kam tas kelias skirtas, saugos ir policijos darbuotojai ėmėsi prižiūrėti tuos kelius.

O GR9, kai po avarijos buvo išvežamas sužeistas lenktynininkas - evakuacinis kelias tik prieš pat greitosios pagalbos automobilį, policijos ekipažo pagalba buvo atlaisvintas.

Organizuojant kitų metų ralį siūlau skirti didžiausią dėmesį saugai, šių žmonių informavimui apie konkretų darbą, tikslus kurių norima pasiekti ir pasekmes kurios gali būti.

300 LAKES RALLY 2011
LASF stebėtojas
Gintaras KAMINSKAS